

ĐỀ CƯƠNG LÝ THUYẾT KHU VỰC ĐÔNG NAM Á - ĐỊA 12

Câu 1: *Hãy nêu và phân tích những đặc điểm tự nhiên tài nguyên thiên nhiên của ĐNA để khẳng định rằng ĐNA có thể hình thành 1 nền kinh tế nhiều ngành .*

*ĐNA có vị trí địa lý thuận lợi và cũng được coi như 1 nguồn lực để hình thành cơ cấu kinh tế đa ngành điều này thể hiện như sau: ĐNA gồm 10 nước. Trong đó có 5 nước nằm trên bán đảo Trung ấn như : Việt nam, Lào, thái lan, Căm pu chia, mi an Ma, còn lại các nước khác thì nằm trên bán đảo và quần đảo Mã lai.

- ĐNA là khu vực từ lâu đời chịu ảnh hưởng của nền văn hoá phương Đông và phương Tây: trước thế kỷ 15 ĐNA chịu ảnh hưởng nặng của nền văn hoá Trung Hoa, Nhật Bản, ấn độ. Từ thế kỷ 15, 16 đến thế kỷ 19 ĐNA chịu ảnh hưởng mạnh của nền văn hoá Tây ban Nha, Bồ đào Nha và sau đó ảnh hưởng văn hoá Pháp, Mỹ. Vì vậy, ĐNA có nền văn hoá đa dạng nhiều ngôn ngữ nhiều bản sắc khác nhau.

- Các nước ĐNA nói chung đều nằm trên giao điểm của đường hàng không, hàng hải quốc tế từ TBD sang ấn độ dương.

Đặc biệt có eo biển malatca và có vai trò quan trọng như eo biển Gibranta (giữa Bồ Đào Nha với Châu Phi) và cũng như kênh đào Xuy ê, đồng thời lại có singapo là cảng quá cảnh lớn nhất ĐNA. Vì vậy, ĐNA là nơi hội tụ gặp gỡ giao thoa không những bởi nhiều nền văn minh thế giới mà còn là nơi hội tụ của nhiều tài nguyên sinh vật, khoáng sản từ Bắc xuống, Nam lên, Đông sang, tây tới.

-ĐNA hiện nay là khu vực được coi là khu vực đang diễn ra nhiều sôi động nhất thế giới về mặt kinh tế và xã hội của châu á và thế giới và nằm trong vùng kinh tế năng động nhất của châu á vì rất gần các nước NIC Châu á, gần Trung Hoa, Niu di lân và ốt trây li a cho nên ĐNA hiện nay là khu vực được cả thế giới quan tâm đầu tư phát triển .

Tuy vậy, về mặt vị trí địa lý của ĐNA cũng gây nhiều khó khăn cho phát triển kinh tế xã hội , trước hết :

+ĐNA nằm trong khu vực được coi là khu vực có nhiều thiên tai nhất thế giới. Đó là bão lụt và thuộc vào vành đai lửa của Châu á và thế giới, cho nên trong phát kinh tế xã hội của các nước ĐNA luôn luôn phải đầu tư lớn để hạn chế phòng ngừa thiên tai.

+ĐNA là nơi hội tụ giao thoa của nhiều nền văn minh thế giới từ lâu đời, do vậy, ĐNA có nhiều dân tộc với nhiều sắc tộc,

nhiều phong tục tập quán ngôn ngữ khác nhau, cho nên ĐNA đã và đang diễn ra nhiều phức tạp trong quan hệ chính trị, xã hội, tôn giáo.... cũng là nhân tố gây hạn chế sự tăng trưởng kinh tế xã hội.

*điều kiện tự nhiên tài nguyên thiên nhiên của ĐNA có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển nền kinh tế nhiều ngành biểu hiện như sau:

-ĐNA là khu vực rất giàu tài nguyên khoáng sản mà mỗi quốc gia ở ĐNA có những khoáng sản và giá trị khác nhau:

+Các nước giàu nhất về quặng Vonfram và Thiếc có ở Việt Nam, Mi an ma, Thái lan, Ma laixi a. Trong đó, đặc biệt Malaixia có trữ lượng Thiếc chiếm tới 50% trữ lượng Thiếc của toàn thế giới .

+Các nước giàu quặng Crôm và Niken nhất là Phi Líp Pin

+Các nước giàu quặng Bô xít nhất là Việt nam và In đô nê xia

+Các nước nhiều sắt và than đá nhất là Việt nam, In đô nê xi a

+Các nước nhiều dầu mỏ nhất cũng là VN, Inđô

Tóm lại, các nước DNA nhìn chung là rất phong phú, đa dạng bởi nhiều khoáng sản kim loại, phi kim loại ở cả trên đất

liền và dưới biển. Chính là cơ sở để đẩy mạnh phát triển các ngành công nghiệp khai khoáng với chế biến khoáng sản.

-Các nước ĐNA đều có nguồn tài nguyên nông nghiệp phong phú, biểu hiện như sau:

+Các nước đều có khí hậu nhiệt đới ẩm gió mùa, nhiều nắng, nhiều mưa nhiệt độ cao nên các nước này đều rất thuận lợi để phát triển một ngành nông nghiệp nhiệt đới đa canh, nhiều vụ có khả năng xen canh, tăng vụ, gối vụ, xoay vòng đất liên tục.

+Các nước ĐNA cũng đều có đất đai đa dạng về loại hình với nhiều đất feralit, đất phù sa và hầu hết nước nào cũng có đất đỏ đá vôi, đất đỏ bazan, cho nên đều có thể sản xuất cây công nghiệp nhiệt đới đặc sản như cà phê, cao su. Các nước ĐNA có nhiều đồng bằng lớn nổi tiếng trên thế giới như đồng bằng sông Mê Kông như Việt Nam, Căm Pu chia; đồng bằng sông Mê Nam (Thái Lan) đồng bằng Isaoadi (Thái Lan). Những đồng bằng này đất phù sa rất màu mỡ và được coi là vựa lúa lớn nhất Đông Nam Á.

-Do có khí hậu nhiệt đới ẩm gió mùa lại có sông ngòi dày đặc nhiều sông lớn nên ĐNA nước nào cũng phong phú về nguồn nước tưới và làm thoả mãn cho nhu cầu về nền nông nghiệp nhiệt đới, đặc biệt là nền nông nghiệp lúa nước. Do tài

nguyên nông nghiệp phong phú đa dạng như vậy nên ĐNA có khả năng phát triển một nền nông nghiệp có cơ cấu cây trồng vật nuôi đa dạng, trong đó cây lương thực chính là Lúa, cây công nghiệp có giá trị như cà phê, cao su, dứa, tiêu, điều. Gia súc, gia cầm mạnh nhất là Bò, Trâu, Gà, Vịt.

-Tài nguyên lâm nghiệp :

-ĐNA vì có thiên nhiên nhiệt đới ẩm, gió mùa nóng nắng quanh năm nên cũng có nguồn tài nguyên lâm sản rất phong phú.

+Hầu hết các nước ĐNA đều có nhiều rừng, mà là rừng nhiệt đới ẩm, thường xanh, có nhiều tầng với S rừng trên 30% so với cả nước trong đó có nước nhiều rừng nhất như Lào, Inđônêxia...

+rừng của ĐNA nhiều gỗ quý điển hình như gỗ Tếch, Lim, Nghiến, táu... Trong rừng rất phong phú về các loại động vật như Hổ, Voi, Bò tót, Trâu rừng...

Nguồn tài nguyên lâm sản quý giá này không những có giá trị to lớn điều tiết môi trường giữ cân bằng sinh thái mà còn có ý nghĩa to lớn tạo ra nguồn nguyên liệu gỗ lâm sản thúc đẩy nhiều ngành công nghiệp chế biến gỗ phát triển và xuất khẩu.

(thiếu hải sản)

+Cho nên trữ lượng của hải sản ĐNA lớn vào loại nhất thế giới, mặt khác ĐNA là vùng hội tụ gặp gỡ của nhiều luồng sinh vật của thế giới, cho nên ĐNA càng phong phú về các nguồn tài nguyên thuỷ hải sản. Chính vì vậy, mà 9 nước có biển thì nước nào cũng có ngành công nghiệp đánh bắt nuôi trồng, chế biến hải sản mạnh và được coi là mũi nhọn trong cơ cấu kinh tế .

- tài nguyên du lịch: ĐNA không những có thiên nhiên nhiệt đới ẩm, gió mùa đa dạng, giàu tiềm năng, tạo nên cảnh quan thiên nhiên rất hấp dẫn với loài vật trên thế giới. Hầu hết nước nào cũng có những di sản thiên nhiên thế giới, trước hết nguồn tài nguyên phong cảnh của thiên nhiên là cơ sở để phát triển 1 ngành du lịch quốc tế xuyên á và xuyên thế giới. Mặt khác, để phát triển du lịch thì ngoài tài nguyên phong cảnh đa dạng hấp dẫn, ĐNA có nguồn tài nguyên lịch sử, văn hoá nhân văn lâu đời và rất đa dạng hấp dẫn du lịch phương tây.

-Tuy vậy, thiên nhiên của ĐNA , bên cạnh cái đa dạng, hấp dẫn, giàu tiềm năng như nêu trên thì vẫn gặp rất nhiều khó khăn, đặc biệt là thiên tai khắc nghiệt, tài nguyên, khoáng sản, thuỷ hải sản, lâm sản muốn khai thác được cần phải có vốn, có kỹ thuật công nghệ cao mà các nước ĐNA hiện nay vẫn là các nước còn thiếu nhiều vốn, thiếu công nghệ hiện đại... chính đó

là những khó khăn, hạn chế để hình thành một nền kinh tế nhiều ngành nhưng sự phân tích trên cũng khẳng định rằng ĐNA có 1 nền công- nông nghiệp đa ngành.

Câu 2: hãy trình bày những vấn đề dân số ở ĐNA và giải thích tại sao các nước ĐNA cần phải triệt để vấn đề dân số:

* ĐNA là khu vực đông dân và nhiều dân tộc:

-Theo số liệu thống kê năm 89 dân số ĐNA là 445tr người 96 đã có 510 tr người ngang với số dân châu Mỹ la tinh gần bằng dân số châu âu, điều này khẳng định dân số ĐNA rất đông dân và nước nào cũng đông dân và đông nhất là Indônêxia 200tr dân và thứ hai là việt nam là 76 tr dân (99)

- Dân số ĐNA đã đông nhưng tốc độ gia tăng dân số tự nhiên vẫn còn rất cao. Với tỷ lệ sinh trung bình trên 30⁰/₀₀. Tỷ lệ tử trung bình 9⁰/₀₀ do vậy, tốc độ gia tăng tự nhiên là 21⁰/₀₀ vẫn ở mức cao thế giới . Dự kiến trong vòng 50 năm với tốc độ gia tăng tự nhiên thì ĐNA gần 1 tỷ người.

ĐNA là những quốc gia có nhiều dân tộc mà hầu hết các dân tộc ít người, những dân tộc chính là dân tộc In du 9in đô) Thái, Kinh, cho nên trình độ dân trí KHKT rất chênh lệch nhau.

-ĐNA do nhiều dân tộc nên có nhiều tôn giáo khác nhau và rất phức tạp, nhiều nền văn hoá (văn hoá châu á, châu phi...) cho nên vấn đề xã hội, dân tộc ở các nước ĐNA rất phức tạp.

-Do nhiều dân tộc, trình độ văn hoá lại chênh lệch nhau, nên mức sống rất khác nhau, mà hiện nay mức sống cao nhất là Singapo bình quân đầu người là 249000 USD/ 1người/ 1năm, Malaixia 35000 USD/1người/1năm, Việt nam 240 USD/1người/1năm. Do vậy, khi giải quyết các vấn đề dân số và xã hội ở ĐNA phải thật tế nhị.

-ĐNA phải đặt vấn đề thực hiện triệt để chính sách dân số vì những lý do sau: do tỷ lệ gia tăng tự nhiên về dân số vẫn còn ở mức cao và diễn ra hiện tượng bùng nổ dân số ở hầu hết các nước. Cho nên việc tăng dân số ở ĐNA đã gây ra hàng loạt những hậu quả về kinh tế, xã hội như mức sống thấp giữa các quốc gia, nạn thất nghiệp ngày càng tăng, nạn mù chữ và tảo mộ chữ đang xuất hiện.

-Dân số tăng nhanh ở ĐNA dẫn đến cạn kiệt tài nguyên, môi trường ô nhiễm và suy thoái nặng.

-Trong xu thế phát triển kinh tế toàn cầu ngày nay thì ưu tiên sử dụng công nghệ hiện đại tinh xảo . Nếu dân số tăng nhanh dẫn đến thừa lao động đối với hiện đại hoá kinh tế xã hội

Tất cả những hậu quả trên đều dẫn đến mức sống của người dân thấp, trình độ dân trí thấp và an ninh xã hội mất ổn định. Do đó, ĐNA nói chung cần phải coi vấn đề dân số và trước hết là vấn đề thực hiện kế hoạch hoá gia đình là vấn đề cấp bách cần giải quyết hàng đầu.

Câu 3: Giải thích vì sao việc sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên hiện nay của từng nước trong khu vực ĐNA cần phải có sự hợp tác giữa các nước với nhau.

*Việc sử dụng hợp lý các nguồn tài nguyên thiên nhiên ở các nước ĐNA cần thiết phải có sự hợp tác giữa các nước trong khu vực vì những lý do sau đây:

-Trước hết các nước ĐNA đều nằm trong 1 khu vực có vị trí địa lý giống nhau là trên giao điểm của những đường hàng không, hàng hải quốc tế, nằm trong khu vực khí hậu nhiệt đới ẩm, gió mùa nằm ở vùng kinh tế năng động... cho nên các các nước ĐNA có nhiều đặc điểm về thiên nhiên, về lịch sử văn hoá

nhân văn giống nhau. Do vậy, muốn sử dụng hợp lý lợi thế về vị trí địa lý cần phải có sự hợp tác giữa các nước với nhau (vì Lào không có biển mà muốn thông ra biển phải quan hệ với Việt Nam để mở cảng quốc tế Vinh- Đà Nẵng)

